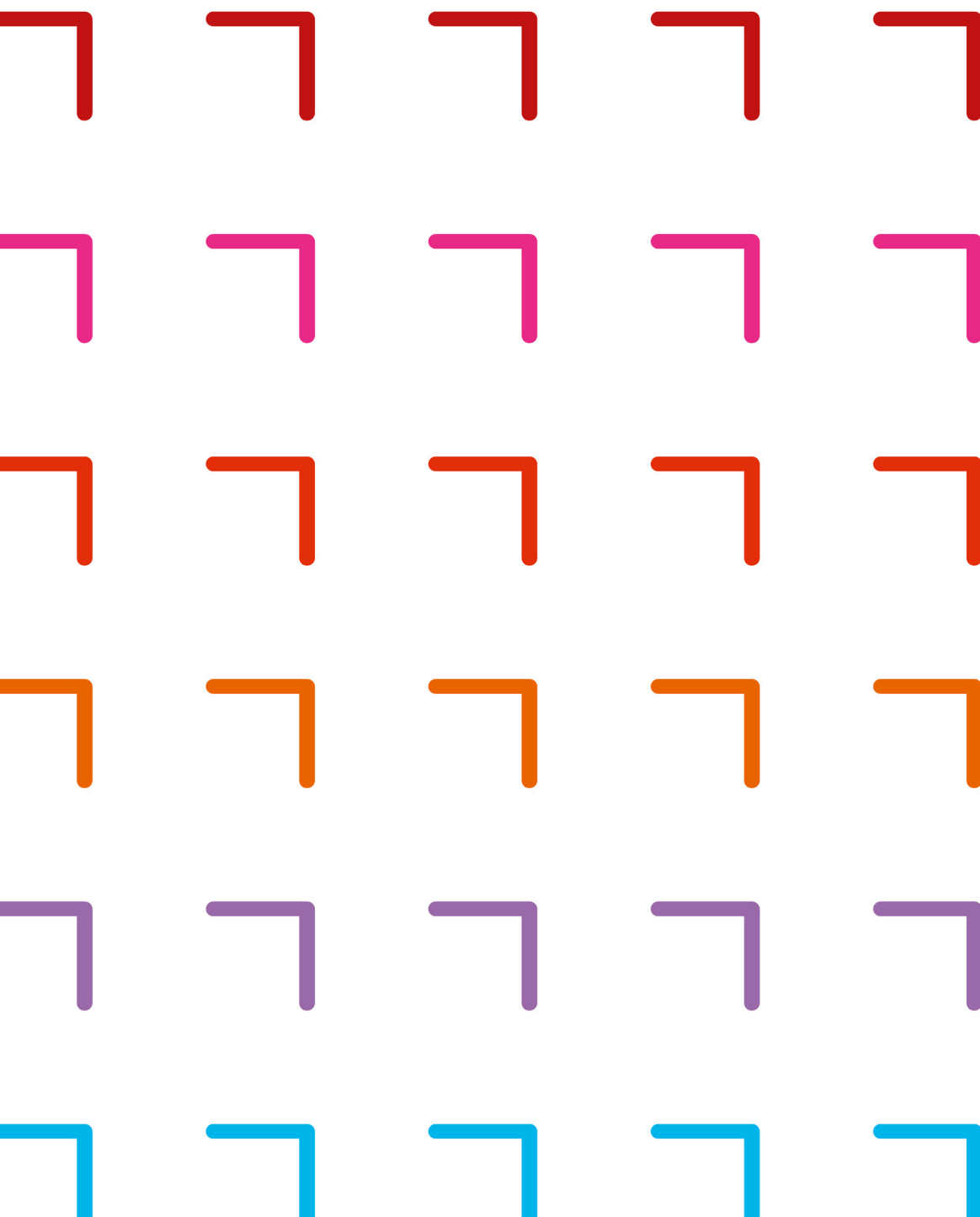


ADVIES 169
BELANG VOOR ONDERWIJS
EN REGIO VAN PRAKTIJK-
GERICHT ONDERZOEK IN
BACHELOROOPLEIDINGEN
MET PROFESSIONELE
GERICHTHEID
24 MEI 2012



ADVIES 169

**BELANG VOOR ONDERWIJS
EN REGIO VAN PRAKTIJK-
GERICHT ONDERZOEK IN
BACHELOROPLEIDINGEN
MET PROFESSIONELE
GERICHTHEID**

24 MEI 2012

INHOUD

SITUERING

1. EEN VLAAMS HOGER ONDERWIJS VOOR DE TOEKOMST
2. HET BELANG VAN PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

ADVIES

1. AANDACHT VOOR DE VERDERE PROFILERING VAN DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN IN DE INNOVATIEKETEN
2. SAMENWERKING TUSSEN DE PROFESSIONELE HOGESCHOOLOPLEIDINGEN EN DE ACADEMISCHE OPLEIDINGEN BEVORDEREN
3. VOLDOENDE RUIMTE VOOR ONDERZOEK BINNEN DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN MET DIFFERENTIËLE TAAKSTELLING VAN HET DOCENTENKORPS
4. FINANCIERING PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK
5. SAMENWERKING EN COÖRDINATIE BEVORDEREN TUSSEN INNOVATIE-ACTOREN
6. AANWEZIGHEID VAN EXPERTISE OVER PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK IN RELEVANTE W&I-ORGANEN
7. ONDERZOEKSPORTAAL EN ONDERZOEKSRAPPORTERING
8. TECHNISCH: AANPASSING DECRETEN

SITUERING

1. EEN VLAAMS HOGER ONDERWIJS VOOR DE TOEKOMST

Met Vlaanderen in Actie (ViA) heeft de Vlaamse Regering de ambitie uitgedrukt om tot de vijf beste regio's in Europa te behoren. Wetenschap en innovatie spelen hierin een cruciale rol. Conform VRWI-advies 135 'Structuur hoger onderwijs' steunen wetenschap en innovatie op kennis - niet uitsluitend uit onderzoek-, maar ook op engagement en ondernemerszin, op verbeeldingskracht en creativiteit. Onze prioritaire aandacht moet gaan naar alle talent mobiliseren en kansen geven. Een performant hoger onderwijs dat deze rol optimaal kan vervullen is daarom van essentieel belang.

De universiteiten en hogescholen zijn sleutelactoren in de creatie van de kenniseconomie via de integratie van onderwijs en onderzoek en de kennisuitwisseling met de maatschappij en het economisch weefsel.

De hervorming van het hoger onderwijs waarin Vlaanderen een internationale voortrekkersrol speelt, is een belangrijke opportuniteit voor de positionering van Vlaanderen inzake wetenschap en innovatie in een internationale context. Ook Europa denkt na hoe de kennisdriehoek in een kenniseconomie kan versterkt worden om zijn positie in een globale context te behouden en te verbeteren.

De academisering van de tweecycli hogeschoolopleidingen is een belangrijke stap in de richting van het ondersteunen van de 'integrale kennisketen' en is een belangrijke component in het behalen van de ViA-doelstellingen. De daarmee gepaard gaande vorming van associaties is een belangrijke hefboom voor de versterking van ons kennispotentieel en het aanpakken van de innovatieparadox.

De professionele bacheloropleidingen zijn een belangrijke troef voor overdracht van kennis naar kleine en middelgrote ondernemingen en diverse maatschappelijke actoren. Ze zijn zeer goed geplaatst om in te spelen op hun vaak erg concrete noden. Gezien hun belangrijke rol in de innovatieketen dient de nodige aandacht geschonken te worden aan de verdere ontwikkeling en profilering ervan.

Bovendien kunnen dwarsverbanden tussen de academische opleidingen en de professionele hogeschoolopleidingen nog meer kansen geven aan alle talent en extra mogelijkheden bieden voor innovatieve en efficiënte samenwerking.

Op 22 april 2010 bracht de VRWI zijn visie uit op de structuur van het hoger onderwijs in Advies 135 naar aanleiding van de werkzaamheden van de parlementaire ad hoc commissie hoger onderwijs in dat verband. Op 24 januari 2012 formuleerde de VRWI zijn advies 165 bij het voorontwerp van decreet betreffende de integratie van de academische opleidingen van de hogescholen in de universiteiten dat door de Vlaamse Regering op 23 december 2011 principieel werd goedgekeurd.

Aansluitend hierbij heeft de VRWI gereflecteerd over de verdere ontwikkeling en profilering van de professionele bacheloropleidingen, en meer bepaald over de impact van het praktijkgericht onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen voor het onderwijs en de Vlaamse regio. Dit resulteerde in voorliggend advies.

Dit advies werd voorbereid in de vergaderingen van de Commissie Wetenschapsbeleid (CWB) van 12 maart, 16 april en 10 mei 2012 en in de vergaderingen van de Commissie Innovatiebeleid (CIB) van 22 maart en 19 april 2012. De visie van de VLHORA¹ op het belang van praktijkgericht onderzoek werd toegelicht door Johan Veeckman, algemeen directeur Arteveldehogeschool, in de CWB van 12 maart 2012 en door Els Stuyven, directeur onderzoek Hogeschool Gent, in de CIB van 22 maart 2012.

2. HET BELANG VAN PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

Voor de hogescholen (professionele bacheloropleidingen) is een belangrijke taak weggelegd in de ondersteuning van en de samenwerking met lokale economische en maatschappelijke actoren. Hogescholen moeten kennisintensieve organisaties zijn waar praktijkgericht onderzoek gebeurt en een grote innovatiecapaciteit aanwezig is, in nauwe relatie tot het afnemend veld en de ondernemingen.

Het doel van praktijkgericht onderzoek binnen die opleidingen is enerzijds integratie van resultaten ervan in het geboden onderwijs en anderzijds dienstverlening aan de industrie en/of de maatschappij.

Het praktijkgericht onderzoek heeft een vernieuwende werking op het curriculum, draagt bij tot verdere professionalisering van de medewerkers en het werkveld en tot een verbetering van de beroepsuitoefening van de afgestudeerden.

¹ In oktober 2010 publiceerde VLHORA zijn position paper 'Het belang van praktijkgericht onderzoek voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen van de Vlaamse hogescholen'. Hierin werd het praktijkgericht onderzoek gedefinieerd en werd het belang ervan toegelicht. VLHORA (2010)

De vraagstellingen van het praktijkgericht onderzoek dat door hogescholen wordt verricht, worden ingegeven door de professionele praktijk ('real life'-situaties), in zowel profit- als non-profitsectoren, kunsten en cultuur. Het praktijkgericht onderzoek genereert kennis, inzichten en producten die bijdragen tot het oplossen van de problemen in de beroepspraktijk en/of aan de ontwikkeling en innovatie van het werkveld.

Het belang van praktijkgericht onderzoek voor de hogescholen situeert zich op volgende vier niveaus:

- Praktijkgericht onderzoek leidt tot innovatie en kennisvalorisatie in het werkveld. Deze is voor bepaalde doelgroepen, zoals bv. kmo's en non-profitorganisaties, laagdrempeliger;
- Praktijkgericht onderzoek leidt in de hogescholen tot kwaliteitsvolle onderwijs- en curriculumvernieuwing;
- Praktijkgericht onderzoek leidt tot alumni met informatievaardigheden en een onderzoekende attitude;
- Praktijkgericht onderzoek leidt tot expertiseopbouw en professionalisering van de medewerkers en tot een verbetering van de beroepsuitoefening van de afgestudeerden.

2.1. Praktijkgericht onderzoek en het werkveld

Hogescholen hebben een eigen en specifieke plaats in de valorisatie- en innovatieketen, waarbij de interactie tussen het praktijkgericht onderzoek en de profit- en non-profitsector zo breed mogelijk verloopt. Enerzijds zijn ze 'vertalers' van kennis naar het werkveld. Anderzijds kunnen resultaten uit het praktijkgericht onderzoek ook zorgen voor nieuwe impulsen door kruisbevruchting met het academisch onderzoek. In dit innovatiemodel heeft de industrie in parallel zowel contact met het universitair onderzoek als met het praktijkgericht onderzoek aan de hogescholen en hebben de hogescholen ook intensieve contacten met universiteiten.

Bovendien is de toegang voor kleine en middelgrote ondernemingen en voor non-profitorganisaties tot de hogescholen en het praktijkgericht onderzoek laagdrempelig.

De professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn bij uitstek geplaatst om de gewenste verbindingen tot stand te brengen met het werkveld door hun wijdvertakt netwerk in de professionele praktijk en hun regionale inbedding. Vragen uit het werkveld zijn de basis voor praktijkgericht onderzoek en leiden tot ontwikkeling en innovatie. Zowel de kmo's,

zelfstandigen, sectororganisaties en de non-profitsector hebben belang bij de expertise-inzet van de medewerkers uit de hogescholen. Hun vragen naar praktijkgericht onderzoek zijn veelvuldig maar wegens het ontbreken van de broodnodige financiële middelen kunnen deze nog onvoldoende worden opgelost.

Resultaten van praktijkgericht onderzoek dragen bij tot innovatie en ontwikkelwerk voor het werkveld. De organisatie van een brede waaier aan bijscholingen, navormingen en postgraduatoren, kortom permanente vorming, dragen bij tot het levenslang leren en het professionaliseren van de sector.

2.2. Praktijkgericht onderzoek en onderwijs- en curriculumvernieuwing

Door het verbinden van onderwijs en praktijkgericht onderzoek wordt een brug geslagen tussen de onderwijsopdracht van de hogeschool en de beroepspraktijk. Het gaat om:

- de vertaling van de urgenties van de concrete praktijk naar het onderwijs: het gaat hier om kennis die elders is ontwikkeld en door de hogescholen toegankelijk wordt gemaakt (kenniscirculatie);
- de vernieuwing van de beroepspraktijk vanuit het onderwijs en het praktijkgericht onderzoek: het gaat hier om nieuwe kennis die wordt ontwikkeld door de hogescholen (kenniscreatie via praktijkgericht onderzoek);

2.3. Afgestudeerden met informatievaardigheden en een onderzoekende attitude

Het hoger onderwijs heeft als taak voldoende (jonge) mensen te vormen op hoog niveau zodat ze kunnen bijdragen aan de maatschappij door kennisintensieve activiteiten. Omwille van de meerwaarde voor de samenleving is er duidelijk nood aan bachelorstudenten uit hogescholen die hun beroep met voldoende kritisch en reflectief vermogen uitoefenen. Studenten moeten voldoende kunnen analyseren, reflecteren, conceptualiseren en praktijkgericht kunnen toepassen.

Maar we mogen ons niet blind staren op de noden van en de evoluties op de arbeidsmarkt, of in de maatschappij, op korte termijn. Het hoger onderwijs moet voldoende visionair zijn en een onderscheid maken tussen korte- en lange termijnnoden. Een excellente hogeschool zal daarom ook nadenken over wat voor het komende decennium van belang is voor die beroepen of beroepsdomeinen waartoe ze opleidt. Men mag immers niet vergeten dat men vandaag jonge professionals opleidt voor beroepen die momenteel nog niet

bestaan. Ze zullen dus over een groot adaptief vermogen moeten beschikken en het levenslang leren als belangrijke attitude verwerven.

Het curriculum van de bacheloropleidingen met professionele gerichtheid kent een belangrijke stagecomponent. Deze periodes van drie tot zes maanden zijn meestal gelinkt aan een bachelorproef waarin een student of een team van studenten een casus/ontwerp/probleem uit het werkveld op een kritische, reflectieve en onderzoeksgerichte wijze exploreert, analyseert en een oplossing bedenkt. De studenten krijgen via de stage ook een goed inzicht in de werking en mogelijkheden in het werkveld. Bovendien zijn ze bij het einde van hun opleiding praktisch onmiddellijk inzetbaar.

2.4. Praktijkgericht onderzoek en de expertise en professionalisering van de medewerkers en het docentenkorps van de hogescholen

Gedifferentieerde taakinvinging o.a. via het participeren aan praktijkgericht onderzoek leidt tot nieuwe impulsen in de loopbaan en het uitdiepen van de expertise van het docentenkorps aan de professionele bacheloropleidingen.

Door het intense contact met het werkveld wordt de kennis van docenten voortdurend verbreed en verrijkt en blijven ze in contact met de nieuwste ontwikkelingen. Tezelfdertijd houden docenten intensief contact met het academisch onderzoek aan de universiteiten om zo de transfer van deze kennis naar het werkveld te concretiseren.

Net omwille van de achterhaalde visie van de R-professional (routinematig werkende professional) dienen de hogescholen te beschikken over een docentenkorps dat zelf ook op basis van kennis van en ervaring met praktijkgericht onderzoek, creativiteit en innovatietalent voortdurend nieuwe kennis produceert en kan bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van beroepen. Een standaardrepertoire aan kennis en vaardigheden is ook bij het onderwijzend personeel al lang geen optie meer. De houding bij docenten om innovatie- en valorisatiekansen op te sporen en door te geven aan studenten moet standaard aanwezig zijn. Dit vindt zijn oorsprong in het praktijkgericht onderzoek dat deel uitmaakt van de professioneel gerichte bacheloropleidingen aan de hogescholen.

ADVIES

1. AANDACHT VOOR DE VERDERE PROFILERING VAN DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN IN DE INNOVATIEKETEN

De VRWI wenst duidelijk te stellen dat er een verschil is tussen het onderzoek aan de hogescholen en het onderzoek in de universiteiten (na integratie)¹. Ze onderscheiden zich qua finaliteit en qua positionering. Cf. artikel 13 van het 'Integratiedecreet' *“zijn hogescholen werkzaam op het gebied van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek; universiteiten zijn werkzaam op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek. Hogescholen en universiteiten zijn beide werkzaam op het gebied van de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en van de transfer van kennis voor de versterking van de innovatieve kracht van de maatschappelijke en economische sectoren.”*

Volgens de VRWI heeft praktijkgericht onderzoek aan de hogescholen voornamelijk tot doel om praktische en concrete oplossingen te zoeken voor het werkveld en om de opleiding te herbronnen en te voeden. De focus ligt daarom op de praktijk, met daarnaast en in dezelfde geest, een uitgebreid en nog groeiend veld van kennisontwikkeling en kennismanagement. Het verrichten van niet-gericht en gericht wetenschappelijk onderzoek is een expliciete opdracht van de universiteiten en dus ook van de huidige geacademiseerde hogeschoolopleidingen na de integratie. Academisch onderwijs is immers per definitie onderzoeksgebaseerd. De VRWI spreekt daarom in deze tekst consequent en uitdrukkelijk over 'praktijkgericht onderzoek' (verschillend van de benaming 'praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek' in het Integratiedecreet).

De hervorming van het hoger onderwijs heeft de bedoeling om deze waardevolle diversiteit te behouden en te versterken en mag niet leiden tot een nieuwe 'Academic drift' waardoor deze diversiteit gaandeweg verwatert.

Het is daarom belangrijk dat de professionele hogeschoolopleidingen zich verder blijven bekwamen in praktijkgericht onderzoek, in complementariteit en synergie met het voornamelijk toegepast onderzoek in de huidige academiserende opleidingen en het fundamenteel en toegepast onderzoek aan de universiteiten. Het is duidelijk dat onderzoekers in de bacheloropleidingen met professionele gerichtheid het onderzoek niet alleen zeer toegepast uitvoeren maar ook praktijkgericht. Hierbij dient zo duidelijk mogelijk de eigen finaliteit van het onderzoek (gericht op het werkveld en ter ondersteuning van het onderwijs) in de professionele bacheloropleidingen tot uiting gebracht te worden. Dit

kunnen de professionele hogeschoolopleidingen doen door zich voldoende te vernieuwen en te herbronnen in samenwerking met het werkveld.

Tegelijkertijd dienen de huidige academiserende opleidingen hun eigen profielen met hun eigen finaliteit, zoals die vandaag bestaan, te behouden en verder te versterken.

2. SAMENWERKING TUSSEN DE PROFESSIONELE HOGESCHOOLOPLEIDINGEN EN DE ACADEMISCHE OPLEIDINGEN BEVORDEREN

Met het oog op het versterken en sluiten van de innovatieketen (onderzoekscontinuüm) dient ook na de integratie van het hoger onderwijs de samenwerking tussen de professionele hogeschoolopleidingen en de universitaire opleidingen behouden te blijven. Dit kan zowel binnen de associatie, als associatie overschrijdend. Daarnaast moet ook samenwerking met andere innovatie-actoren zoals onderzoekscentra en bedrijven worden bevorderd.

Dwarsverbanden tussen de academische opleidingen en de professionele hogeschoolopleidingen binnen de associaties kunnen nog meer kansen geven aan alle aanwezige talent en kunnen extra mogelijkheden bieden voor innovatieve en efficiënte samenwerking. Het huidige TETRA-kader is een geschikt kanaal om dergelijke samenwerking tussen professioneel gerichte opleidingen en universitaire opleidingen, en vice versa, concreet gestalte geven. Dit kadert in het Integratiedecreet (cf. artikel 47) dat stelt dat er wat betreft onderzoek samengewerkt moet worden tussen de universiteiten en de professionele bacheloropleidingen.

Om de reeds krappe financiële middelen zo efficiënt mogelijk te besteden stelt de VRWI voor dat de hogescholen en de universiteiten onderling overeenkomsten afsluiten om onderzoeksinfrastructuur en faciliteiten gezamenlijk te gebruiken. Op deze manier wordt versnippering aan infrastructuur en faciliteiten tegengegaan.

3. VOLDOENDE RUIMTE VOOR ONDERZOEK BINNEN DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN MET DIFFERENTIËLE TAAKSTELLING VAN HET DOCENTENKORPS

Het belang van onderzoek voor de vernieuwing van het onderwijscurriculum en de professionaliteit van de docenten is duidelijk. Het is niet de bedoeling om alle docenten aan onderzoek te laten doen binnen deze opleidingen, maar het is voor de kwaliteit van de opleidingen en de alumni nodig voldoende ruimte en tijd te creëren voor praktijkgericht onderzoek met een differentiële taakstelling bij het docentenkorps. Samenwerking met de academiserende opleidingen is daarbij een belangrijke troef.

4. FINANCIERING PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

De basisfinanciering van het professioneel gericht hoger onderwijs is momenteel voornamelijk gericht op onderwijs. Dit betekent dat onderzoek aan de hogescholen voornamelijk wordt gefinancierd met PWO-gelden, Herculesmiddelen, de middelen t.g.v. fiscale stimuli voor O&O en extern verworven middelen.

De VRWI is tevreden dat er een groeipad is uitgetekend voor de PWO-middelen. Hiermee werd tegemoetgekomen aan een eerdere vraag van de VRWI dat een herijking en de verdere uitbouw van de PWO-middelen noodzakelijk zijn om het praktijkgericht onderzoek aan de professionele bacheloropleidingen te verbeteren.

De PWO-middelen worden momenteel aan de verschillende hogescholen toegekend op basis van opgenomen studiepunten in een tijdsvenster en houdt voorlopig geen rekening met de effectieve output van het praktijkgericht onderzoek. Het Integratiedecreet (art. 151) laat toe dat vanaf 2019, na voldoende capaciteitsopbouw, de jaarlijkse toename van de PWO-middelen wordt verdeeld op basis van outputindicatoren. De Vlaamse Regering zal daarvoor een werkgroep samenstellen die uiterlijk tegen 30 juni 2015 een voorstel uitwerkt. Op basis van dat voorstel legt de Vlaamse Regering tegen 1 januari 2016 de lijst van outputindicatoren vast, alsook de concrete verdelingswijze.

De VRWI vraagt dat dit alles weloverwogen gebeurt en dat de hogescholen nauw betrokken worden bij deze oefening.

5. SAMENWERKING EN COÖRDINATIE BEVORDEREN TUSSEN INNOVATIE-ACTOREN

In navolging van het pilootproject² rond LED-Projecten aan enkele hogescholen actief vanuit West-Vlaanderen, zullen in de loop van 2012 specifiek voor de Vlaamse hogescholen LED-projecten³ worden uitgerold over heel Vlaanderen. Bedoeling is dat deze Laagdrempelige Expertise- en Dienstverleningscentra een deel van de aanwezige kennis en expertise binnen de hogescholen vlotter zullen ontsluiten ten aanzien van het bedrijfsleven en de non-profitsector. Dit moet op termijn resulteren in een dynamisch werkveld dat aandacht heeft voor strategische innovatie.

² Dit pilootproject werd goedgekeurd als EFRO Doelstelling 2-project binnen de oproep 'kennisinnovatie en economie'

³ De beslissing tot het oprichten van LED-projecten dient in consensus te gebeuren aan de hand van een voorafgaande complementariteits- en behoefteanalyse.

Omdat het niet altijd eenvoudig is voor kmo's of maatschappelijke actoren om de juiste ingang te vinden voor dienstverlening en expertise, kunnen dergelijke laagdrempelige centra een nuttig instrument zijn. Anderzijds uit de VRWI wel zijn bezorgdheid dat hiermee geen circuit mag ontstaan, parallel aan andere dienstverlenende instanties die nu reeds aanwezig zijn binnen het innovatielandschap in Vlaanderen, zoals de VLOOT-leden (Vlaamse overkoepelende organisatie van technologieverstrekkers) en de TTO's (Technology Transfer Offices) binnen de associaties.

Daarom is voldoende coördinatie en afstemming noodzakelijk. Ook dringt de raad erop aan dat er wordt samengewerkt en wordt doorverwezen waar aangewezen is. De VRWI ziet hier een belangrijke rol weggelegd voor de Innovatiecentra in de verschillende provincies die een coördinerende taak zullen krijgen om kmo's en organisaties creatieve oplossingen aan te reiken voor hun onderzoeksvragen.

Om de samenwerking te vergemakkelijken is het aangewezen dat hogescholen, net als universiteiten, in de toekomst werken met specifieke punten van focus in hun portfolio aan praktijkgericht onderzoek en dienstverlening.

6. AANWEZIGHEID VAN EXPERTISE OVER PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK IN RELEVANTE W&I-ORGANEN

De VRWI vraagt aandacht voor de aanwezigheid van expertise over praktijkgericht onderzoek in de relevante W&I-organen.

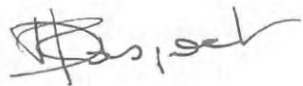
7. ONDERZOEKSPORTAAL EN ONDERZOEKSRAPPORTERING

Bij de verdere uitbouw en uitbreiding van de FRIS onderzoeksportaal dient ook het praktijkgericht onderzoek van de professionele hogeschoolopleidingen opgenomen te worden. Dit is belangrijk om de dwarsverbanden binnen de kennisketen/onderzoekscontinuüm te stimuleren en het praktijkgericht onderzoek beter te ontsluiten. De VRWI beveelt aan dat de hogescholen in de mogelijkheid worden gesteld om aan deze portaal deel te nemen. Het is wenselijk dat bij de hertekening van de modaliteiten van het financieringsmodel voor het aanleveren van data aan FRIS, rekening wordt gehouden met een volwaardige participatie en vergoeding voor de hogescholen. Tegelijk wijzen we er op dat het FRIS-portaal zelf momenteel niet bepaald laagdrempelig is naar gebruikers buiten de academische wereld en in dit opzicht aan een 'opfrissing' toe is. Dit alles zal resulteren in een database met een transparante rapportage van onderzoek van alle hoger onderwijsinstellingen.

Het onderzoeksproject 'Vereenvoudiging van onderzoekverslaggeving' - een samenwerking van de Vlaamse universiteiten, de VLIR en de hogescholen in opdracht van het departement EWI - had als doel de administratieve werklast voor de instellingen te verminderen en tot efficiëntere beleidsmonitoring te komen. Uit het rapport bleek dat de onderzoeksrapportering door hogescholen helemaal niet vergelijkbaar is met deze van de universiteiten, waardoor de aanbevelingen niet of minder opgaan voor de hogescholen. Omdat ook de Vlaamse hogescholen op onderzoeksgebied graag een efficiëntere monitoring zouden bereiken en de administratieve werklast inzake verminderen, lijkt het aangewezen dat een gelijkaardige studie wordt uitgevoerd specifiek voor de hogescholen.

8. TECHNISCH: AANPASSING DECRETEN

De VRWI beveelt ten slotte aan om de definities in de verschillende decreten m.b.t. de hogescholen, en meer bepaald artikel 225 bis uit het Hogescholendecreet, in lijn te brengen met het Integratiedecreet.



Danielle Raspoet
Secretaris



Dirk Boogmans
Voorzitter

ⁱ Voor alle duidelijkheid: met 'hogescholen' wordt in dit advies de hogescholen bedoeld zoals die er zullen uitzien na de integratiebeweging in 2013, d.w.z. wél met de professionele bacheloropleidingen maar zonder de academiserende opleidingen. De universiteiten omvatten na de integratiebeweging van 2013 de universitaire opleidingen en de geacademiseerde hogeschoolopleidingen (behalve de kunsten).

VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL
FOR SCIENCE
AND INNOVATION

KOLONIËNSTRAAT 56
B-1000 BRUSSEL
WWW.VRWI.BE

T +32 2 212 94 10
F +32 2 212 94 11
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER
D. RASPOET | SECRETARIS

